

Isa Mesihiň Ylhamy — Üçünji San

Pygamberçilik Binýatlaryny Aýan Etmek: Ylham we Hakykat ýolunyň öwrenilişi

Jeff Pippenger

2023-08-21

“Şeýlelik bilen, meýdany gözläp we hakykatyň gymmatly jöwherlerini gazyp çykarmak bilen, gizlin hazynalar aýan edilýär. Garaşylmadyk ýagdaýda biz ýygnaýp, eziz tutulmaly gymmatly magdany tapýarys. Gözleg hem dowam etdirilmelidir. Şu wagta çenli tapylan hazynanyň örän köp bölegi ýeriň ýüzüne golaý ýerde bolup, aňsatlyk bilen ele getirilipdi. Gözleg dogry alnyp barlanda, päk düşünjäni we ýüregi saklamak üçin ähli tagalla edilýär. Akyl açyk saklanyp, zzygiderli ylhamyň meýdanyny agtaranda, biz hakykatyň baý känlerini taparys.

„Köne hakykatlar täze taraplary bilen aýan ediler, hem-de gözlegiň dowamynda ünsden düşürilen hakykatlar ýüze çykar. Gudratly hakykatlar ýalňyşlygyň hileli delilleri astynda gömülipdi, ýöne olar yhlasly gözlegçi tarapyndan tapylar. Ol hakykatyň gymmatly göwherleriniň hazynahanasyny tapyp, ony açanda, bu hiç hili talaňçylyk däldir; çünki bu göwherlere gadyr goýýanlaryň hemmesi olara eýe bolup bilerler, şonda olaryň hem başgalara açjak öz hazynahanasy bolar. Paýlaşýan adam özüni hazynadan mahrum etmeýär; çünki ol ony başgalary özüne çekjek görnüşde hödürlemek üçin barlanda, täze hazynalary tapýar....“

“Hakykatyň mugallymlary hökmünde halkyň önünde durýanlar beýik temalar bilen iş salyşmalydyrlar. Olar gymmatly wagty ownuk-uşak zatlar barada sözlemek bilen geçirmeli däldirler. Goý, olar Sözi öwrensinler we Sözi wagyz etsinler. Goý, Söz olaryň ellerinde ýiti, iki ýüzli gylyç ýaly bolsun. Goý, ol geçmişdäki hakykatlara şaýatlyk etsin we geljekde nämeleriň boljakdygyny görkezsin.

“Pygamberligiň ähli beýik hakykatlarynyň üstüne artan nur saçylar, olar bolsa täzeliginde we şöhle-parlaklygynda görnerler, çünki Dogrulygyň Gününiň ýagty şöhleleri tutuşyny nurlandyrar.” Manuscript Releases, volume 1, 37–40.

Öňki makalalar arkaly pygamberlik beýanlarynyň ýeterlik möçberini indi Vahiy kitabynyň içinden geçmäge başlanymyzda oňat bir salgylanma nokady bolarlyk derejede ýerleşdirendigime ynanyaryn. Eger siz bu makalalary onlaýn okaýan bolsaňyz, olaryň sene boýunça zzygiderli ýerleşdirilendigine düşünyärsiňiz diýip umyt edýärim. Men bu makalalary yzarlaýanlaryň arasynda paýlaşýan zatlarymyň köpüsi bilen tanyş bolanlaryň bardygyna düşünyärim we ähli gaýtalamalar üçin olardan ötünç soradyryn. Men, Future for America-nyň ulanýan ýörelgelerine täze bolan biriniň düşünişip, gyzyklanmasyny saklamagy üçin, garap çykýan hakykatlarymyza ýeterlik mukaddes ýazgy goldawyny bermäge çalyşdym, hernäçe bu düşüňjeler babatda köpümüziziň eýýäm bilýän tanyşlygymyz olarda ýetmezçilik edýän hem bolsa.

Wahy kitabyny açylan, ýakyn wagta çenli meniň hiç haçan anglamadyk örän güýçli käbir hakykatlar bar. Men bu hakykatlary paýlaşmazdan ozal olary goldaýan pygamberlik esasyny gurmaga synanyşman, ýönekeýje jemgyýetçilige hödürlep bilerdim; emma bu hakykatlar şeýle

täzedir we şeýle çynlakaýdyr welin, men olaryň üstünde goýup boljak belli bir esas bolmazdan olary paýlaşmaga razy bolmadym; men bu hakykatlaryň synag möhletiniň tamamlanmagynyň ön ýanynda bolup geçýän Wahy kitabyndaky möhürleriň açylmagy hökmünde görkezilýändigine ynanýaryn.

Ol maňa şeýle diýdi: «Bu kitabyň pygamberlik sözlerini möhürleme, çünki wagt golaýdyr. Kim adalatsyz bolsa, goý ol entegem adalatsyzlyk etsin; kim nejis bolsa, goý ol entegem nejis bolsun; kim dogruçyl bolsa, goý ol entegem dogruçyl bolsun; kim mukaddes bolsa, goý ol entegem mukaddes bolsun». Ylham 22:10, 11.

Isa bu ýerde ulanylýandygyna ynanýaryn diýip, hakykaty öwretmek barada bir ýörelgäni öňe sürdi. Bu ýörelge Mukaddes Ruhun işiniň kesgitlenişiniň çäginde beýan edilýär.

Ol gelende, dünýäni günä, dogrulyk we höküm barada paş eder: günä barada, çünki olar maňa iman etmeýärler; dogrulyk barada, çünki Men Atamyň ýanyna gidýärim we siz Meni indi görmersiňiz; höküm barada bolsa, çünki bu dünýäniň şazadasy höküm edildi. Size aýdara Meniň heniz köp zadym bar, emma siz häzir olary göterip bilmersiňiz. Şeýle-de bolsa, hakykat Ruhy bolan Ol gelende, sizi ähli hakykata ýol görkezer; çünki Ol Özünden sözlemez, eýsem näme eşitse, şony sözlär; hem-de geljek zatlary size mälim eder. Ol Meni şöhratlandyryr; çünki Ol Menden alar-da, size mälim eder. Ýahýa 16:8–16.

Mesih, “Size aýdara köp zatlarym bar, emma häzir olary göterip bilmersiňiz” diýip aýdanda, bu meniň ynanjymy tassyklaýar: häzir paýlaşylmaly köp zat bar, ýöne ilki bilen şol hakykatlaryň üstünde gurlup biljek mantykly bir esas bolmalydyr. Şeýle diýlip, öňki aýatlar üç perişdäniň habarlaryny Mukaddes Ruhun “dünýäni günä, dogrulyk we höküm barada ýazgarmagy” hökmünde görkezýär. Şol üç habar in soňky duýduryş habarydyr; sonun üçin Mukaddes Ruhun işini görkezýän bu parça möhüm bir şaýatlykdyr, çünki ol habaryň kem-kemden düşünilýändigini nygtaýar, we ol diňe Mukaddes Ruhun ýagyna eýe bolanlar tarapyndan düşünilýär. Ýahýa, Ylham kitabynda, dünýäniň ahyrynda Sabat günü ybadat edýän Ýedinji Gün Adventistidigini görkezmek bilen hut şol hakykaty aňladýar.

Rebbiň gününde Ruhda idim, arkamdan surnaý sesi ýaly beýik bir ses eşitdim. Ylham 1:10.

Dünýäniň ahyryndaky Ýedinji gün Adventistleri Ylhamdaky açylmadyk habara düşüňjek bolsalar, munun sebäbi olaryň “Ruhdadyr.” Bize “Adventist halkynyň tejribesini görkezýär” diýlip aýdylan timsalyň baglanyşygynda Ýahýa akyly gyzdyr, çünki onda Ruhun ýagy bardyr. Ol dünýäniň ahyryndaky akyly gyzlary wekilçilik edýär; olar özläriniň “yzlarynda” beýik bir sesi eşidýärler. Onun “yzýndan gelýän ses” indiki aýatda kesgitleniş ýaly Alfa we Omegadyr, hem-de şol ses oňa köne ýollara dolanmagy we şolarda ýöremegi habar berýär.

Şeýle diýýär Reb: Ýollarda durun, serediň, gadymy ýodalary soraň: haýsy gowy ýol bolsa, şol ýol bilen ýöräň, şonda janlaryňyz üçin rahatlyk taparsyňyz. Emma olar: “Biz şol ýol bilen ýöremärys” diýdiler. Ýermeýa 6:16.

Ýeremiýanyň salgylan “rahatlygy” soňky ýagyn döwründe Mukaddes Ruhun inmegidir. Indiki aýatda Ýeremiýa Adventizmiň esaslaryna (köne ýollara) dolanmakdan we şolarda ýöremekden ýüz

öwürýän akmak gyzlaryň ikinji mysalyny berýär.

Men siziň üstüňizden garawullar hem goýdum, diýdim: Surnaýyň sesine gulak asyň. Emma olar: «Biz gulak asmarys» diýdiler. Ýeremýa 6:17.

Ýahýa öz arkasyndan oňa gadymy ýollara ýa-da Adventizmiň esaslaryna gönükdirýän sesi eşidende, onuň eşidýän sesi surnaý ýalydyr. Ol ses Hudaýyň Adventizmiň üstünde goýup bellän “garawullary” arkaly ýetirilýär. Kazyýetiň açylandygyny yglan edýän birinji perişdäniň habarynyň yglan edilişi döwründe, Adventizmiň başynda duýduryş surnaýyny çalan garawul Ata Millerdi. Emma Ýahýa aýratynlykda kazyýetiň tamamlanýandygyny yglan edýän üçünji perişdäniň habaryny wagyz edýänleri aňladýar. Ol Hudaýyň Milleriň hyzmaty arkaly bina eden esaslaryna dolanýanlary aňladýar.

Biz ýyllaryň dowamynda gaýta-gaýta görkezýäris (we bu Habakkukyň Tablislarynda hem tapylýar) ki, birinji perişdäniň habaryndaky “Hudaýdan gorkuň” diýen söz günäni aýan etmek üçindir, ikinji perişdäniň habary bolsa adalatlylygyň ýüze çykýan ýeridir, üçünjisi bolsa hökmi kesgitleýär. Bular üç perişdäniň üç ädimidir, şeýle hem Mukaddes Ruhun işiniň üç ädimidir. Şol üç ädim, “hakykat” diýip terjime edilýän ýewreý sözünü emele getirýän üç ýewreý harp bilen hem nyşanlanýar. Ýahýa on altynjy bapdaky parçanyň içinde Isa, Hudaýyň halkyny “ähli hakykata” ugrukdyrmakda, şol bir wagtda hem olara “geljek zatlary” görkezmekde Mukaddes Ruhun işi barada söz açýar. Emma Isa: “Size aýtjak köp zadym bar, ýöne siz olary häzir göterip bilmersiňiz” diýýär.

“hakykat” diýip terjime edilen ýewreý sözünüň ähmiýetiniň käbir taraplaryna düşündigiňize umyt edýäris. Çünki biz ýaňy-ýakynda şol nyşany öwrenişimize ulanyp başladyk. Ylhamyň birinji bapynyň ilkinji üç aýatynda Hudaý bilen adamyň arasyndaky aragatnaşyk prosesi görkezilýär. Ol, hatda Ylham kitaby Hudaýlygyň üç görnüşli tebigatyny görkezmezinden öň hem görkezilýär. Ol Ylhamyň soňky aýatlarynda ikinji şaýatyny tapýar we şeýle etmek bilen, “setir üstüne setir” ýörelgesini ulanylmagyna esaslanyp, has köp nur berýär.

Soňra Barlyk 1:1–2:3 goşanymyzda, Ylhamyň başynda we ahyrynda ýerleşýän öňki iki çyzygyň üstüne goýmak üçin üçünji şaýady we başga bir pygamberlik çyzygyny tapýarys.

Soň biz Köne Ähtdäki geljek Ylýasy kesgitleýän in soňky wadany hem goşýarys, we şonda biziň dört pygamberlik çyzygymyz bolýar.

Soň biz Täze Ähdiň birinji baby goşýarys we ähli setirlere Alfa we Omega ýörelgesini ulananymyzda, Injilde tapylýan in soňky habary jemläp düzmek üçin baş setirimiz bolýar. Eger biz eýýäm kesgitleän şol baş setirimizi, şol baş setiriň ählisine bu ýörelgäni başdan-aýak ulanmak arkaly tamamlajak bolsak, onda seredýän şol “birinji we soňky” pygamberlik setirleriniň ählisiniň şaýatlyk edýän şol bir maglumatyna Matta kitabynyň soňunyň hem-de Ýahýa kitabynyň soňunyň hem şaýatlyk etmegine garaşmalydyrys.

Açylýan habar Ylham kitabynda berkidilendir, şonuň üçin, Uýamyz Waýtyň bize “Mukaddes Kitabyň ähli kitaplary Ylhamda duşuşýar we şol ýerde tamam bolýar” diýip habar berşi bilen ylalaşykda, ol beýleki ugurlar üçin salgylanma nokady bolup hyzmat edýär. Ylham kitabynyň

ilkinji üç aýatynyň habary, Hudaýyň Öz Sözüni Ýahýa ýetirip, onuň ony ýazyp çykmagy we ybadathanalara ibermegi üçin ulanýan işini görkezýär. Taze Ähdiň ilkinji kitaby, ön belenip geçilişi ýaly, Isa Mesihniň nesil şejeresini beýan edýär we ol örän manyly bir nokatdan başlanýar.

Isa Mesihniň nesil kitaby, Dawudyň ogludyr, Ybraýymyň ogludyr. Matta 1:1.

Isa “Dawudyň ogly” baradaky mesele bilen jedelçi ýehudiler bilen bolan göni aragatnaşygyny tamamlady; bu mesele ýehudiler tarapyndan diňe başlangyç we ahyr prinsibini Mukaddes Kitabyň esasynda düşündikleri ýagdaýynda düşünilip bilinjekdi. Olar düşünmediler, Adwentistleriň köpüsi-de düşünmeýär. Taryhyň gaýtalanýandygy baradaky prinsipe garşy jedelleşmek isleýän her bir adam gadymy Ysraýylyň häzirki zaman Ysraýylynyň görnüşidigine düşünmeýändigini görkezýär; şol prinsipe ynanmak islemeýändikleri hem gadymy Ysraýylyň ahyrynda şol bir prinsipe düşünmek islemänliginiň hut özüdür. Isa bu prinsipi ýehudilere beren in soňky tapmaçasynda görkezdi; olary şeýle tapmaça gönükdirdi: nähili edip Dawudyň Rebbi şol bir wagtyň özünde Dawudyň ogly hem bolup bilýär?

Ýahýa kitabyň birinji babynda başlangyçda Sözüň Hudaý bilen bolandygy, Sözüň Hudaýdygy we ähli zatlary Sözüň ýaradandygy görkezilýär. Bu, elbetde, biziň ýüzlenýän beýleki setirlerimiz bilen sazlaşýar. Eger-de biz soňra Ýahýa hoş habarynyň in soňky sözlerine seretsek, Isanyň özüniň nähili öljeğini beýan edişini eşidenden soň, Petrus resul Ýahýanyň başyna näme boljagyny Isadan soradygyny görýäris.

Petrus ony görüp Isaga şeýle diýdi: «Ýa Reb, bu adam näme eder?» Isa oňa şeýle diýdi: «Eger Men gelýänçäm onuň galmagyny isleýän bolsam, munuň saňa näme dahyly bar? Sen Meniň yzymdan ýöre». Şonda doganlaryň arasynda bu şägirdiň ölmejekdigi hakdaky söz ýaýrady. Emma Isa oňa: «Ol ölmez» diýmedi; diňe: «Eger Men gelýänçäm onuň galmagyny isleýän bolsam, munuň saňa näme dahyly bar?» diýdi. Şol zatlara şaýatlyk edýän we bulary ýazan şol şägirdidir; biz onuň şaýatlygynyň hakdygyny bilýäris. Isanyň eden başga-da köp işleri bar; eger olaryň her biri aýry-aýrylykda ýazylsa, meniň pikirimçe, ýazyljak kitaplary hatda dünýäniň özi hem sygdyryp bilmezdi. Omyň. Ýahýa 21:21–25.

Petrus Ýahýanyň nähili ölýändigini, hatda Ýahýanyň ölermi-ýokmydygyny bilmek isledi. Parçada jogap iki gezek gaýtalanýar: Isa muny aýdanda, soňra bolsa Ýahýa täzedan şeýle diýdi: “If I will that he [John] tarry till I come, what is that to thee?” Ýahýa hakykatdan-da Isanyň Ikinji Gelişine çenli ýaşady.

Siz şol “hakykaty” diňe taryhyň gaýtalanýandygyna, şeýle hem gaýtalanmaly bolan şol taryhyň dünýäniň ahyrynda gaýtalanýandygyna ynanýan bolsaňyz görüp ýa-da eşidip bilersiňiz. Dünýäniň ahyry — Ýahýanyň Ylham kitaby ýazanda bolan ýeri bolup durýar. Ýahýanyň Hoş Habarynyň soňky kitaby başlangyç bilen ahyryň beýleki ugurlary bilen sazlaşýar, çünki ol Ýahýany Ikinji Gelişe alyp barýan wakalaryň taryhynda ýerleşdirýär; ol hem soňky duýduryş habaryny yglan edýänleri wekil edip, şol habary ýygnaqlara iberýär.

Ilkinji mesihçileriň günlerinde Mesih ikinji gezek geldi. Onuň ilkinji gelişi Beýtullahamda bolupdy, şonda Ol bäbek hökmünde geldi. Onuň ikinji gelişi Patmos adasynda bolupdy; şol ýerde Ol özüni şöhratda Ylham alan Ýahýa açyp görkezdi; Ýahýa Ony göreninde “Onuň

aýaklarynyň ýanyna öli ýaly ýykyldy”. Emma Mesih oňa bu görnüşe çydam etmäge güýç berdi, soňra bolsa oňa Aziýanyň ýygnaklaryna ýazmak üçin habar berdi; olaryň atlary her bir ýygnagyň häsiýetlerini beýan edýär.

Mesihyň Öz pygamber hyzmatkäriňe aýan eden nury biziň üçindir. Onuň aýan etmesinde üç perişdäniň habarlary, şeýle hem güýçli kuwwat bilen asmandan inip gelmeli, şöhraty bilen ýeri ýagtyldýan perişdäniň beýany berilýär. Onda soňky günlerde boljak erbetlige, hem-de wagşy haýwanyň nyşanyna garşy duýduryşlar bardyr. Biz bu habary diňe bir okamaly we oňa düşünmeli däl, eýsem ony dünýä hiç bir düşnüksiz owazsyz yglan etmelidiris. Ýahýa aýan edilen bu zatlary hödürlemek arkaly biz adamlary oýaryp bileris.” Manuscript Releases, 19-njy tom, 41.

Ýahýanyň Hoş Habarynyň ahyry, Ýahýany pygamberlik taýdan Ikinji Gelişiň taryhynda ýerleşdirmek bilen, aragatnaşyk işini Ylham kitabynyň ilkinji üç aýatyndaky ýaly kesgitleýär. Şeýlekde, Isanyň ilkinji “ikinji gelişini” (Patmosy) Onuň soňky “ikinji gelişini” görkezmek üçin ulanýar. Bu, biziň garap çykýan beýleki ugurlarymyz bilen kämil derejede baglanyşýar, çünki bu Ýahýany dünýäniň ahyrynda, Isa Mesihni Ylhamyny kabul edýän Patmosda görkezýär. Onda Matta kitabynyň ahyry näme?

Soň on bir şägirt Jelile gitdiler, Isanyň özlerine bellän dagyna bardylar. Ony görenlerinde, Oňa sežde etdiler; emma käbirleri şübhe etdiler. Isa olaryň ýanyna gelip, şeýle diýdi: Gökte-de, ýerde-de ähli häkimiýet Maňa berildi. Şonuň üçin gidiň-de, ähli milletleri şägirt ediň, olary Atanyň, Oglyň we Mukaddes Ruhun ady bilen çokundyryň. Size buýran zatlarymyň hemmesini berjaý etmegi olara öwrediň. Ine, dünýäniň ahyryna çenli Men hemişe siziň bilendirin. Amin. Matta 28:16–20.

Bu bölümde ähli häkimiýet Isanyň özüne berilýär, elbetde, bu Onuň ýaraduýy güýji bolar. Soňra bolsa Ol Atanyň, Ogluň, şeýle hem Gelip çykyş kitabynyň birinji babynda suwuň ýüzünde hereket eden Mukaddes Ruhun we Hudaýyň tagtynyň önünde duran ýedi ruhun ady bilen çokundymagy buýurýar. Bu bölüm mesihçileriň asmandaky üçlügiň üç şahsyny üç aýry-aýry barlyk hökmünde ykrar etmelidigini görkezýär. Matta kitabynyň ahyry beýlekileriň altysynyň edişi ýaly, bu setirlere goşýar.

Mesih çokundyryşy Öz ruhy patyşalygyna girişiň nyşany etdi. Ata, Ogul we Mukaddes Ruhun häkimiýetiniň astyndadygy ykrar edilmegini isleýänleriň hemmesiniň ýerine ýetirmeli anyk şerti hökmünde muny belledi. Adam ybadathanada orun tapmazdan öň, Hudaýyň ruhy patyşalygynyň bosagasyndan geçmezden öň, ol ylahy adyň möhürini — “Reb biziň dogrulygymyz” — kabul etmelidir. Ieremiýa 23:6.

Çümdürilme dünýäden in dabaraly ýüz dönderişdir. Atanyň, Ogluň we Mukaddes Ruhun üçbirlik adyna çokundurylýanlar, mesihçi durmuşlarynyň hut bosagasynda, Şeýtanyň gullugyny terk edendiklerini we patyşalyk maşgalasynyň agzalaryna, asman Patyşasynyň perzentlerine öwrülendiklerini aç-açan yglan edýärler. Olar: «Olaryň arasyndan çykyň-da, aýry boluň, ... hem-de haram zada degmäh» diýen buýruga boýun egdiler. Olar barada bolsa: «Men sizi kabul ederin we size Ata bolaryn, siz hem Meniň ogullarym we gyzlarym bolarsyňyz, diýýär Gudratygüýçli Reb» diýen wada ýerine ýetýär. 2 Korinfliler 6:17, 18.

«Hristianlar çokundyrylyşyň dabaraly dessuryna tabyn bolanda, Ol olaryň Özine wepaly bolmak barada edýän ähtini hasaba alýar. Bu äht olaryň wepalylyk kasamydyr. Olar Ata, Ogul we Mukaddes Ruh adyna çokundyrylýarlar. Şeýlelikde olar asmanyň üç beýik güýji bilen birleşýärler. Olar özlerini dünýäden ýüz öwürmäge hem-de Hudaýyň Patyşalygynyň kanunlaryny berjaý etmäge borçly edýärler. Şondan beýläk olar täze durmuşda ýöremelidirler. Indi olar adam däplerine eýermeli dälidirler. Indi olar namyssyz usullara hem eýermeli dälidirler. Olar asmanyň Patyşalygynyň düzgünnamalaryna boýun bolmalydyrlar. Olar Hudaýyň şöhratyny gözlemelidirler. Eger olar öz ähtlerine wepaly bolsalar, olara ähli dogrulygy ýerine ýetirmäge ukyply etjek merhemet we güýç berler. “Ony kabul edenleriň hemmesine, ýagny Onuň adyna iman edenlere, Hudaýyň ogullary bolmaga ygtyýar berdi.”» Evangelism, 307.

Isa Öz Sözüniň içinde soňuny başy arkaly suratlandyrýar, çünki Ol Sözdür, hem-de Ol Alfa we Omegedir.

Şu ýedi çyzygy bir ýere jemlemek, Hudaý bilen adamyň arasyndaky aragatnaşyk işiniň örän jikme-jik bir suratyny döredýär; şeýle hem beýleki “çyzyk” şaýatlary tarapyndan beýan edilip, berkidilen başga-da köp wajyp hem möhüm hakykatlary öňe sürýär. Alfa bilen Omegany aňladýan pygamberligiň ýedi “çyzygy”. Emma Malaky kitaby barada näme?

Malahynyň kitaby Adventizmdäki biwepa ruhanylara garşy ýiti ýazgaryşdyr. Ol ahyrzaman döwründe Adventizmdäki iki topar ybadat edijiniň görkezilmegi bilen başlanýar.

Rebbiň Sözi baradaky ysraýyla gönükdirilen yük Malaçi arkaly geldi. Reb şeýle diýýär: «Men sizi söýdüm». Emma siz: «Sen bizi nähili söýdün?» diýýärsiňiz. Reb şeýle diýýär: «Esaw Ýakubyň dogany dälmi? Şeýle-de bolsa, Men Ýakuby söýdüm». Malaçi 1:1, 2.

Malaki dünýäniň ahyrynda ybadat edýänleriň iki toparynyň ruhanylaryň hem iki toparydygyny bize mundan beýläk hem habar berýär.

Indi indi, eý ruhanylar, bu buýruk size degişlidir. Eger gulak asmasaňyz we muny ýüregiňize salmasaňyz, adyma şöhrat bermeseňiz, Hökmürowan Reb şeýle diýýär: men hatda siziň üstüňize nälet ibererin we bereketleriňizi näletlärin; hawa, siz muny ýüregiňize salmaýanyňyz üçin, men olary eýýäm näletledim. Malaky 2:1, 2.

Malakynyň başlangyjy iki hili ruhany arkaly Laodikiýa we Filadelfiýa habaryny nyşanlaýandyr. Ruhanylara «eşitmek» buýrulýar. Ýahýa eşidýän ruhanylary aňladýar, we bir ruhany Hudaýyň äht boýunça saýlanan halkyny aňladýar. Olar eýýäm näletlenendirler we eger «eşitmeseler» hem-de muny «ýüreklerine salmasalar» ýa-da «saljak bolmasalar», ýene-de näletlenerler.

Siz hem, diri daşlar hökmünde, ruhy bir öý, mukaddes ruhanylyk bolup bina edilýärsiňiz, şonuň üçin Isa Mesih arkaly Hudaýa makbul ruhy gurbanlyklary hödürläsiňiz. Şonuň üçin hem Ýazgyda şeýle diýilýär: Ine, Men Sionda saýlanan, gymmatly baş burç daşyny goýýaryn; Oňa iman eden utandyrylmaz. Şeýlelik bilen, iman edýän sizler üçin Ol gymmatlydyr; emma boýun egmeýänler üçin gurluşykçylaryň ret eden şol daşy burçuň baş daşy edildi, hem büdremäniň daşy we päsgelçiligiň gaýasy boldy; olar Söze büdreyärler, sebäbi boýun egmeýärler; olar munuň üçin hem bellenişipdi. Emma siz saýlanan nesilsiniz, şalyk ruhanylygysyňyz, mukaddes

milletsini, Hudaýyň aýratyn halkysyňyz; ýagny sizi garaňkylykdan Öz ajaýyp nuruna çagyranýň wasplaryny yglan edersiňiz: siz öň halk däl ekeniňiz, emma indi Hudaýyň halkysyňyz; siz rehim tapmadyk ekeniňiz, emma indi rehim tapdyňyz. 1 Petrus 2:5–10.

Ruhanylar Hudaýyň saýlap alan halkydyr; olar ybadathananyň binýadyndaky “burç daşy” arkaly synagdan geçirilýärler. Burç daşy beýleki ähli binýat daşlarynyň deňlenýän daşydyr, şeýle hem ol tutuş ybadathananyň agramyny göterýän daşdyr. Milleriň burç daşy Levililer kitaby ýigrimi altynjy bapdaky “ýedi wagt” bolupdy. Burç daşy, ýagny gurluşykçylar tarapyndan ret edilen daş, ybadathananyň gurulmagynyň hakykat hekaýasydyr; bu hekaýa Pygamberlik Ruhunyň ýazgylarynda örän anyk beýan edilýär. Ilkinji ret edilen daş baradaky bir möhüm ýagdaý şudur: ol ret edilenden soň bir gyra goýlupdy, we şondan beýläk ybadathanany gurýanlar öz iş meýdanýnda bir gyra goýlan şol burç daşyna yzygiderli бүдreyärdiler. Ol бүдreme daşy bolupdy.

Malaki kitabynda Huda erbet ruhanylara, ýagny akylsyz Laodikiýa gyzlaryna, olary “näletländigini” hem-de nätlejekdigini mälim edýär. Olary nätleýär, çünki olar Ýlýas habaryny “eşitjek” we ony ýüreklerine “goýjak” dälirler. Ýlýas habary atalaryň ýüreklerini çagalaryna, çagalaryň ýüreklerini hem atalaryna öwürýär. Olaryň ýürekleriniň öwrülmegi atalar we çagalar baradaky Ýlýas habaryny, ýagny ilkinji we soňky ýörelgesini eşitmegi aňladýar. Ilkinji we soňky baradaky habary eşitmek ýeterlik dälir, ol ýüregiň üstüne goýulmalydyr. Ýlýas habaryny kabul etmek ony ýüregiňe goýmakdyr. Eger bir ruhany şol ýörelgäni eşitmese, ol nätleler.

Olar 1863-nji ýylda Milleriň ýüze çykan in ilkinji düýpli hakykatyny ret etmek işine başlanlarynda, lagnaty öz başlaryna getirdiler; we şu güne çenli şol ret edişi dowam etdirmekden başga hiç zat etmediler. Emma ösüş häsiýetli lagnat 1863-nji ýylda başlanan bolsa-da, (sebäbi olar eýýäm lagnatlanypdyrlar), geljek zamana degişli bolan şol lagnat Rebbiň agzyndan Ýekşenbe kanuny wagtynda tükürilip çykarylanlarynda amala aşýar. Malakynyň başlangyjy soňy suratlandyrýar, çünki soňy paýhasly we akmak ruhanylara berlen in soňky duýduryşy aňladýar. Malakydaky paýhasly we akmaklar Esaw bilen Ýakup hökmünde görkezilýär. Uly dogan ilkinji doglan bolmak hukugy arkaly ähtini aňladýar we kiçi dogan bilen garşy goýulýar. Ulynyň birinji, kiçiniň bolsa soňky bolşy hem şony görkezýär.

Malakyda hem Esaw, hem-de Ýakup Laodikeýa adventistleri hökmünde görkezilýär, emma soňkusy ahyrsoňy Rebbiň “sesini” eşitdi, toba etdi we onuň ady Ysraýyl diýip üýtgedildi. Ulysy, ilkinji bolan bolsa eşitmedi. Ýakup düýş görüp, perişdeleriň Mesihi aňladýan basgançagyň üstünden ýokaryk çykyp, aşak düşýändiklerini gören gijesinde Rebbiň sesini eşitdi. Ýakup dünýäniň ahyrynda bolan Laodikeýa adventistlerini aňladýar; olar Ýahýa we Ýakubyň ýokaryk çykýan hem-de aşak düşýän perişdeler barada basgançak düýşi arkaly şekillendirilişi ýaly, Ýlhamyň birinji bapynyň ilkinji üç aýatyny başdan geçirende, Laodikeýalylardan Filadelfiýalylara öwrülýärler. Şol tejribe Ýakubyň Filadelfiýaly Ysraýyla öwrülmeginiň başlangyjyny belleýär. Ýakubyň öwrüliş hekaýasynyň soňy bolsa onuň Penielde Mesih bilen göreşen wagtydyr. Şeýlelikde, Ýakubyň ilkinji doglanlyk hukugy baradaky hekaýasy Ýlham kitabyň birinji bapynyň ilkinji üç aýatynda, in soňky duýduryş habarynyň möhüriniň açylýan wagtynda başlanýar we kynçylyk döwründe, soňky ýedi bela wagtynda tamamlanýar.

Başlangyçlaryň we ahyrlaryň dört toplumynyň hemmesi, “setir üstüne setir” bolup, Isa Mesihiň Ylhamynyň habaryna şaýatlyk edýär. Sorag şudur: akylsyz ruhanylar muny eşidermi ýa-da eşitmezlermi.

Bu pygamberligiň sözlerini okaýan, ony eşidýän we onda ýazylan zatlary berjaý edýän bagtlydyr; çünki wagt ýakyndyr. Ylham 1:3.

Ybadathanalara Ruhany ýygnaqlara näme diýýändigini eşidýän akyldar ruhanylar, Ylýasyň habaryny eşidiň. Miller Ylýasdy, käbirleri eşitdi, emma beýlekiler boýun gaçyrdylar.

“Münlerçe adam William Miller tarapyndan wagyz edilen hakykaty kabul etmäge getirildi, we Hudaýyň hyzmatkärleri Ylýasanyň ruhy we güýji bilen habary yglan etmek üçin galdyryldy. Isanyň önünden ýol taýýarlan Ýahýa ýaly, bu çynlakaý habary wagyz edenler paltany agajyň düýbüne goýmagy we adamlary toba laýyk miweleri getirmäge çagyrmagy özülerine borç bildiler. Olaryň şaýatlygy ybadathanalary oýarmaga, olara güýçli täsir etmäge we olaryň hakyky häsiýetini ýüze çykarmaga gönükdirilipdi. Geljek gazapdan gaçmak baradaky şol çynlakaý duýduryş ýaňlananda, ybadathanalara degişli bolan köp adam şol şypaly habary kabul etdi; olar öz ýüz öwürmelerini görüp, toba edýän aýy gözýaşlary we janyň çuň jebri bilen Hudaýyň önünde özüni peseltdiler. Hudaýyň Ruhy olaryň üstünde ornaşanda bolsa, olar: ‘Hudaýdan gorkuň we Oňa şöhrat beriň; çünki Onuň höküm sagady geldi’ diýen nidady ýaňlandyrmaga kömek etdiler.” Early Writings, 233.

Miller hem Ylýas, hem-de Çokundyryjy Ýahýa arkaly önünden görnüşlendirildi, çünki Çokundyryjy Ýahýa Mesihiň ilkinji gelişine ýol taýýarlady, Miller bolsa Mesihiň 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda asmandaky mukaddes ybadathananyň İn Mukaddes Ýerine gelmegi üçin ýol taýýarlady. Malakiýa Ýahýanyň hem-de Milleriň işini gös-göni kesgitleýär.

Ine, Men Öz habarçymy ibererin, ol Meniň önümde ýoly taýýarlar; we siziň gözleýän Rebbiňiz Öz ybadathanasyna duýdansyz geler, ýagny siziň lezzet alýan ähtiň Habarçysy; ine, Ol geler, diýýär Hökmürowan Reb. Emma Onuň gelyän gününe kim çydaýarka? Ol peýda bolanda kim aýakda durup bilerkä? Çünki Ol eredijiniň ody ýalydyr, hem-de kir ýuwujylaryň sabyny ýalydyr. Ol kümşi erediji we arassalaýjy kimin oturyp, Lewiniň ogullaryny arassalar, olary altyn we kümüş ýaly päklär, şonda olar Rebbe dogrulyk bilen sadaka hödürlerler. Şondan soň Ýahudanyň we Iýerusalimiň sadakasy Rebbe gadymdaky günlerdäki ýaly, öňki ýyllardaky ýaly ýakymly bolar. Men höküm etmek üçin size ýakynlaşaryn; jadygöýlere, zynakärlere, ýalan ant içýänlere, hakyna tutulan işçiniň hakyny gysyjyklara, dul aýaly we ýetimi ezýänlere, gelmişegi hukugyndan mahrum edýänlere hem-de Menden gorkmaýanlara garşy çalt şaýat bolaryn, diýýär Hökmürowan Reb. Çünki Men Rebdirin, Men üýtgemerin; şonuň üçin siz, Ýakubyň ogullary, ýok edilmändirsiz. Malakiýa 3:1–6.

Öz döwrüniň “garawuly” hökmünde Milleriň işi ybadathananyň binýadyny galdyrmagy aňladýardy. Onuň başlangyçdaky işi ybadathananyň tamamlanmagyny aňladýan bir işi şekillendirmelidir. Şol ahyrky iş üçin surnaýy anyk bir ses bilen ýaňlandyryjak başga bir garawul zerurdyr. Miller hem-de birinji perişdäniň habary höküm işiniň açylyşyny yglan etdi, Milleriň nusgalaýan garawuly bolsa Adventizmiň ahyrynda höküm işiniň tamamlanmagyny yglan eder.

Malaki kitabynda Reb şeýle wada berýär: «Jadygöýlere, zina edýänlere, ýalan ant içýänlere, hakyna tutulan işçä zähmet hakyny bermän sütem edýänlere, dul aýala we ýetime zulum edýänlere, gelmişegi öz hukugyndan mahrum edýänlere hem-de Menden gorkmaýanlara garşy höküm çykarmak üçin ýanyňyza tiz geleýin». Bu ýerde görkezilýänler «Hökmürowan Rebden» «gorkmaýanlardyr». William Miller adamlary «Hudaýdan gorkmaga» çagyryýan birinji perişdäniň habarchysydyr. Esaslary ret etmek Hudaýdan gorkyny ret etmektir.

Çünki ine, tandyr kimin ýakyp-ýandyryjy gün gelýär; ähli tekepbirler, hawa, erbetlik edýänleriň hemmesi samana öwrüler; geljek şol gün olary ýakyp gutarar, diýip, Hökmürowan Reb aýdýar; şeýlelikde olarda ne kök, ne-de şah galmaz. Emma Meniň adymdan gorkýan sizlere dogrulygyň Güni ganatlarynda şypa bilen dogar; siz çykypsyňyz, bakyda semredilen göleler ýaly ösüşersiňiz. Siz erbetleri aýak astyna salarsyňyz; çünki Men muny amala aşyrjak günümde olar aýaklaryňyzyň dabanlarynyň astynda kül bolarlar, diýip, Hökmürowan Reb aýdýar. Gulüm Musanyň kanunyny ýatlaň, ähli Ysraýyl üçin Horebde oňa buýran düzgünlerimi we hökmlerimi ýatlaň. Ine, Rebbiň beýik we gorkunç günü gelmezden öň Men size pygamber Ylýasy ibererin. Ol atalaryň ýüregini ogullaryna, ogullaryň ýüregini hem atalaryna öwrer; bolmasa Men gelip, ýeri nälet bilen uraryn. Malaky 4:1–6.

- Mukaddes Kitabyň başlangyjy (Gelip çykyş) we Mukaddes Kitabyň ahyry (Ylham).
- Köne Ähdiň başlangyjy (Barlyk kitaby) we Köne Ähdiň soňy (Malaky).
- Täze Ähdiň başlangyjy (Matta) we Täze Ähdiň soňy (ýene-de Ylham).
- Ýahýanyň şaýatlygynyň başlangyjy (Ýahýanyň Hoş Habary) we Ýahýanyň şaýatlygynyň soňy (ýene-de Ylham).
- Malakiniň başlangyjy we Malakiniň soňy.
- Matta ýazylan Hoş Habaryň başlangyjy we Matta ýazylan Hoş Habaryň soňy.
- Ýahýanyň Hoş Habarynyň başlangyjy we Ýahýanyň Hoş Habarynyň soňy.
- Dört İnciliň başlangyjy we dört İnciliň soňy.

Birnäçe gezek ýatlanylýan pygamberlik başlangyçlaryny ýa-da ahylrlaryny aýyranymyzda, bu Ylham kitabyň ilkinji üç aýatynyň üstüne birleşdirilip goýulmaly sekiz pygamberlik setirine deň bolýar. Onda Gelip çykyşyň ahyry barada näme aýdyp bolar?

Gelip çykyş kitabyň ellinji baby Ýusubyň ölümi bilen tamamlanýar.

Şeýdip, Ýusup ýüz on ýaşynda aradan çykdy; ony mumýaladylar we Müsürde tabyda goýdular. Gelip çykyş 50:26.

Kyrk sekizinji bap Ýakubyň ölümünü görkezýär. Kyrk sekizinji bapda ilki bilen Ýakubyň ölümüne deginilip, ellinji bapyň jemleýji aýatlarynda Ýusubyň ölümüne geçilmegi, Gelip çykyş kitabyň soňy hökmünde onuň soňky üç babynyň üstünde Alfanyň we Omeganyň möhrüni goýýar.

Şol iki ölüm Ysraýylyň Müsürdäki ýesirliginiň başlanmagynyň we tamamlanmagynyň nyşanlary hökmünde ulanylýar. Başlangyçda Ýakubyň jesedi atalary bilen jaýlanmak üçin yzyna äkidilýär, Musa Müsürden çykanda bolsa, Ýusubyň jesedini atalarynyň jaýlanan ýerine jaýlamak üçin alyp

çykýar.

Musa Ýusubyň süňklerini özi bilen alyp gitdi; çünki Ýusup: «Hudaý hökman size ýüzlener, şonda meniň süňklerimi bu ýerden özüňiz bilen alyp çykyň» diýip, Ysraýyl ogullaryna berk ant içiripdi. Çykyş 13:19.

Tekwiniň soňy soňky üç bapdan ybaratdyr. Kyrk sekizinji bapda Ýakup (Ysraýyl) özüniň on iki ogluna ak patalar berýär; bu ak patalar derňew hökümnamasynyň “ahyrky günlerinde” şol on iki taýpanyň başyna geljek wakalaryň pygamberlikleri hökmünde gönüden-göni kesgitlenýär.

Ýakup ogullaryny çagyryp, şeýle diýdi: «Ýygnanyň, men size ahyrky günlerde başyňyza geljek zatlary aýdyp bereýin». Ýygnanyň, diňläň, eý Ýakubyň ogullary; gulak asyň atanyňyz Ysraýyla. Gelip çykyş 49:1, 2.

Derňew höküminiň “ahyrky günlerinde” Reb, Ylham kitabynda ýüz kyrk dört mün hökmünde şekillendirilýän on iki ogluny ýygnamagy wada berýär. Bular — Ylham kitabynda Ýahýanyň beýan edýänleridir. Olar Ýakupdan gelýän bir çagyryş arkaly, ýagny öz başlangyç taryhyndan gelip çykýan we özlere “diňläň” hem-de “gulak asyň” diýilýän bir çagyryş arkaly ýygnalýarlar. Ahyrky günlerde Ýakubyň ogullary arkaly öňden nusgalananlar bir habary “diňleýärler” hem-de “gulak asýarlar” ýa-da Ýahýanyň aýdysy ýaly, onda ýazylan zatlary “berjaý edýärler”. Bu, atadan çagalara gönükdirilen bir çagyryşdyr; bu Ylýas habarydyr. Çagyrylanlar “Ýakubyň og[ul]lary” diýlip atlandyrylýar, we olar öz atalary bolan “Ysraýyla hem gulak asmaly”.

Malahidäki Esaw bilen Ýakup paýhasly hem akylsyz gyzlary alamatlandyrýar. Çagyryş olaryň atasy Ýakupdan hem olaryň atasy Ysraýyldandyr; bu bolsa soňky çagyryş edilýän wagtynda her kimiň Laodikýa Adventisti bolandygyny we saýlawyň öz ellerine berlendigini — aldawçy Ýakubyň ogly bolmakmy ýa-da ýeňiji Ysraýylyň ogly bolmakmy — görkezýär. Olara saýlaw etmäge mümkinçilik berýän zat, habaryň içindäki döredijilik güýjüdür. Eger habar okalsa, eşidilse we saklansa, onda ähli zatlary barlyga getiren şol bir meňzeş döredijilik güýji arkaly olar Ysraýylyň ogluna öwrülerler. Eşitmekden ýüz öwürmek bolsa, aldawçy Ýakubyň tejribesini saklap galmakdyr.

Wahýda açylyan habaryň hem-de Ýakubyň ýygnanyş çagyryşy bolan bu çagyryş düşünilmegi möhüm bolan bir nyşandyr. Levililer kitabyň ýigrimi altynjy babyndaky “ýedi gezek” öňden bir dargadylyş bolmasa, hiç hili ýygnanyşyň bolmaýandygyny öwredýär. Ýüz kyrk dört mün — çagyryşdan öňünden dargadylanlardyr. Bu hakykat Mukaddes Kitapda gaýta-gaýta görkezilýär.

Eý, milletler, Rebbiň sözünü diňläň, muny uzak adalarda yglan ediň we şeýle diýiň: Ysraýyly dargadan Ony ýene-de ýygnar we çopan öz sürüsini goraýşy ýaly, ony gorar. Ýermeýa 31:10.

Yüz kyrk dört mün bilen täzelenýän äht, Hudaýyň Öz kanunyny ýüreklerimiziň üstüne ýazjakdygy baradaky wädäni öz içine alýar. Emma Rebb tarapyndan bu döredijilik işi özleri üçin amala aşyrylanlar öňünden dargadylypdylar.

Rebbiň sözi maňa ýene gelip şeýle diýdi: Eý, ynsan ogly, seniň doganlaryň, hawa, seniň doganlaryň, garyndaşlaryň adamlary we tutuş Ysraýyl öýi — Ýerusalemiň ýaşaýjylarynyň özlere: «Rebden daş gidiň; bu ýurt eýelik edilmek üçin bize berildi» diýip aýdanlary

şulardyr. Şonuň üçin aýt: Hökmürowan Reb şeýle diýýär: Men olary başga milletleriň arasyna uzaklara kowup goýsam-da, ýurtlaryň arasyna dargadyp goýsam-da, baryp ýetjek ýurtlarynda Men olar üçin kiçijik bir mukaddes ýer bolaryn. Şonuň üçin aýt: Hökmürowan Reb şeýle diýýär: Men sizi halklaryň içinden ýygnaýyn, dargadylan ýurtlaryňyzdan bir ýere jemlärin we size Ysraýyl ýurduny bererin. Olar ol ýere gelerler we onuň içindeki ähli nejis zatlary hem-de ähli ýigrenji zatlary ol ýerden aýryp taşlarlar. Men olara bir ýürek bererin, içiňize täze bir ruh goýaryn; olaryň teninden daş ýüregi aýyrarýn we olara et ýüregi bererin. Ezekeil 11:14–19.

Saçylma” bilen baglanyşyklykda ýüz kyrk dört müň adamyň ýygnaşygy barada ýene-de köp zat aýdylmalydyr, emma ilki bilen göz önünde tutýan şu dokuz salgylanmamyzda Alpha we Omega-nyň nyşany baradaky seljermäni bir ýere jemlemelidiris.

Yaradylşyň soňky üç babynda iki synp şekillendirilýär. Biri pitneçi synpy, beýlekisi bolsa paýhaslylaryň synpy. Iki synp hem: «Ine, ýol şu; onuň bilen ýöräň» diýýän sesi eşidýär, emma bir synp surnaýa gulak asmakdan we gadymy ýollarda ýöremekden ýüz öwürdi. Yaradylşyň kyrk sekizinji babyndan ellinji baby aralygyndaky pitneçi synp on üçünji taýpa arkaly şekillendirilýär.

Gadymy Ysraýylyň başlangyjynda on üç taýpa bardy, häzirkizaman Ysraýylyň başlangyjynda bolsa on üç şägirt bardy. Beýleki on iki şägirtde tapawutlandyrylan şol bir şägirt, (Efraýymyň beýleki taýpalardan tapawutlandyrylyşy ýaly) olaryň ikisi hem pitneçiligiň nyşanlarydyr. Uýam Waýt göni manyda Ýahudany akylsyz päk gyz diýip atlandyrýar.

“Bugdaýyň arasynda haşal otlar bolupdy we hemişe-de bolar, akylyly gyzlar bilen bile akylsyz gyzlar, çyralary bilen birlikde gaplarynda ýagy bolmadyklar. Mesihniň ýerde esaslandyran ybadathanasynda tamahkär Ýahuda bardy, we onuň taryhynyň her döwründe ybadathanada Ýahudalar bolar.” Signs of the Times, 23-nji oktýabr, 1879.

Ýahuda Iskariot akylsyz gyzdy; ol bir haşal otdy, eger akylsyz gyz bolan bolsa, onda ol şol bir wagtyň özünde Laodikiýaly hem boldy.

“Akyssyz gyzlar arkaly şekillendirilen Ybadathananyň ýagdaýy, Laodikiýanyň ýagdaýy hökmünde-de beýan edilýär.” Review and Herald, 19-njy awgust, 1890.

Ýusubyň iki ogly hem Ýaradylşyň kyrk sekizinji babynda Ýakubyň ak patasyny aldylar, şondan beýläk bolsa olar “ýarym taýpalar” diýlip atlandyryldy. Olar ýarym taýpa bolsun ýa bolmasyn, barybir taýpadylar. Iuda Iskariýotyň ornuna Matýas saýlanyp alyndy, şeýlelikde ön Iuda Iskariýota degişli bolan on ikinji orny doldurmak üçin. Iuda şägirtti, we şu manyda — gadymy Ysraýylyň ahyrynda on üç şägirt bardy, edil başlangyjynda on üç taýpa bolşy ýaly.

Ýusubyň ogly Efraým (on üçünji taýpa) gozgalaňyň nyşanyna öwrüldi, haçan-da demirgazykdaky on taýpa Ýarogamyň goldawyna jebisleşip, patyşalygy demirgazykdaky on taýpa bilen günortadaky iki taýpa bölende. Näme üçin men Ýusubyň ogly Efraýmy onuň dogany Manassadan däl-de, gozgalaňyň nyşany hökmünde kesgitleýärin? Efraým bilen baglanyşykly gozgalaň kyrk sekizinji bapda, Ýakup öz on iki ogluna ak pata bermezinden ön başlanýar. Kyrk sekizinji bapda Ýakup ilki Ýusubyň iki ogluna ak pata berýär. Manassa ilkinji doglan bolandygy sebäpli, Ýusup ogullaryna degişli ilkinji patanyň Manassanyň üstüne inmegine garaşýar, we Ýusup Ýakubyň

Efraýymy saýlamagyna garşy çykýar.

Efraýymyň Hudaýyň saýlananlarynyň wekili hökmünde başlangyjy pitneçilik baradaky şaýatlygy özünde saklaýar, Efraýymyň soňy bolsa Levililer kitaby 26-njy bapdaky b.e. öň 723-nji ýyldan 1798-nji ýyla çenli dowam eden “ýedi gezek” dargadylyşdyr. B.e. öň 723-nji ýylda demirgazykdaky on taýpa, Efraýym patyşalygy (Ysraýyl diýlip hem atlandyrylýar), Mukaddes Kitap pygamberliginiň patyşalygy hökmünde ölüm howply ýara aldy. Şol ölüm howply ýara 1798-nji ýylda papalyk häkimiýetiniň we onuň patyşalygynyň ölüm howply ýara almagy bilen tamamlanan wagt pygamberligini başlatdy. 1798-nji ýylda papalyk häkimiýetiniň alan ölüm howply ýarasy, Daniýel kitabyň on birinji baby, kyrk başınjy aýatynda demirgazygyň patyşasynyň “öz soňuna gelip, oňa kömek edýän hiç kim bolmaz” diýilýän mahalyndaky Wawilonyň ahyrky ýykylşynyň nusgasydyr. Ahyrzamanlarda Wawilonyň pitnesi we ýykylşy, 1798-nji ýylda papalyk häkimiýetiniň pitnesi we ýykylşy bilen nusgalandyryldy; bu bolsa öz gezeginde b.e. öň 723-nji ýylda Efraýym patyşalygynyň (Ysraýylyň) pitnesi we ýykylşy bilen nusgalandyrylypdy; ol hem Gelip çykyş kitabyň ahyrynda görkezilişi ýaly, Ýusubyň kakasynyň pygamberlik ylhamyna garşy pitnesi bilen nusgalandyrylypdy.

Efraýymyň nyşany bolup durýan pitne onuň atasynyň (Ýusubyň) öz atasyna (Ýakuba) garşy eden pitnesi bilen başlady. Bu ahyrsoňy demirgazykdaky on taýpanyň pitnesine eltýär, bu bolsa Levililer kitabynda ýigrimi altynjy bapda “ýedi gezek” hökmünde “şekillendirilen dargadylyşa” alyp barýar. Demirgazyk patyşalygynyň dargadylan döwrüniň möhleti iki döwre bölünýär. Birisi 538-nji ýylda tamamlanýar, ondan soňky döwür 1798-nji ýylda tamamlanýar, bularyň hemmesi bolsa Wahý kitabynda synag möhletiniň ýapylmagyndan biraz öň açylýan habara gönükdirýär. Şol habar Wawilonyň ahyrky ýykylşyny kesgitleýär. Efraýymyň pygamberlik taryhynyň her bir ýol belgisi pitne bilen alamatlandyrylýar. Edil sonuň ýaly, on üçünji şägirdiň, ýagny Ýehuda Iskariýotyň pitnesi hem şeýle alamatlandyrylýar. Bular on üç sanynyň pitneniň nyşanydygyny kesgitleýän şaýatlaryň ikisidir. Emma bu mukaddes hakykatlaryň hiç biri hem, eger adam Milleriň açan ilkinji hakykatynyň we Adventizmiň taşlan ilkinji hakykatynyň üstünde gurlan Adventizmiň esaslarynda durmaýan bolsa, tanalyp bilinmez.

Gelip çykyş kitabyň soňy, biziň göz önünde tutup gelen beýleki ähli ugurlarymyz bilen ylalaşýar. Jemläp aýdanymyzda:

Başlangyçda Ata, Ogul we Mukaddes Ruhdan ybarat asmandaky üçlük, şeýle hem Söz bolan Ogul tarapyndan amala aşyrylan asmanlaryň we ýeriň ýaradylyşyna şaýat boldy. Söz Ata tarapyndan adamzada ýetirilen gatnaşygyň kanaly boldy, we Söz adamzadyň Ata bilen aragatnaşyk etmeginiň ýeke-täk ýoludyr. Atanyň habary, gökde Lusiferiň gozgalaňyndan soň Lusiferiň (ýagtylyk göterijiniň) ornuny alan perişde Gabriýele Ogul tarapyndan berildi. Gabriýel ýagtylygy, ýagny habary kabul edýär we ony pygambere ýetirýär; pygamber bolsa Atadan gaçan ýaradylyş maşgalasyna habary geçirmek üçin bellenen mukaddes ýaradylan jandardyr. Pygambere berlen habar ýazylýar, soňra-da adamzada ýetirilýär. Aragatnaşyk işiniň her bir basgançagynda habar mukaddesdir, we şu sebäpden gaçan ynsanlar bolan pygamberler hem mukaddes bolmalydyr. Mukaddes habar gaçan adamzadyň eline geçirilýän pursatda, adamzat mukaddes habary mukaddes edilmedik eller bilen tutmagyň mümkinçiligine eýedir. Şeýdip, mukaddes habaryň ýagtylygy hem

ýagtylygy, hem-de garaňkylygy emele getirýär. Habar gaçan ynsan maşgalasynyň içindäkiler tarapyndan kabul edilende, ol öz içinde ähli zady ýaradan şol bir döredijilik güýjüni saklaýar; hut şol güýç hem şol jandary aklaýar. Aragatnaşyk işiniň başlangyjy onuň ahyryny görkezýär. Şonuň üçin, eger habar eşidilse, okalsa we saklansa, şol habar gaçan adamzady Ogluň keşbine täzeden döredýär.

Bu pygamberligiň sözlerini okaýan, ony diňleýän we onda ýazylanlary berjaý edýän bagtlydyr; çünki wagt golaýdyr. Ylham 1:3.

Ýahýa barlag höküminiň soňky günlerinde “iň soňky günlerde” ýaşaýan, arkalaryndan gelen sesi eşidip, geçmişe alyp barýan habary kabul etmek üçin yzlaryna öwrülen ýykylyan ynsanlygy suratlandyrýar. Habary kabul edip, ony durmuşlarynyň diňe bir bölegi däl-de, бүтін durky bilen durmuşlarynyň özi edenler şol ýerde we şol wagt aklanýarlar. Aklanmak mukaddes edilmektir. Atadan iberilen habary okaýanlar we eşidýänler habary kabul edip mukaddes edilende, bu habar içindäki ýaradyjy güýç arkaly bolýar. Ýaradyjy güýç, Ybraýymyň iman edişi ýaly iman edenlerinde, adamlary aklamak işini amala aşyrýar. Habar olara yzlaryna öwrülip, arkalaryndaky sese gulak asmagy öwredýär; ol ses bolsa olary gadymy ýollara, ýagny esas goýujy hakykatlara alyp barýar. Habar olary ähli hakykata ugrukdyrýar, we olar gadymy ýollar boýunça ýöränlerinde, aklanlaryň ýolunda ýöräp barýarlar.

Ýöne dogry adamlaryň ýoly şöhle saçýan nura meňzeşdir; ol kämil güne çenli barha ýagtylaýandyr. Erbetleriň ýoly bolsa garaňkylyk ýalydyr; olar näme sebäpli бүдreyändiklerini bilmezler. Oglum, sözlerime gulak goý; aýdýanlaryma gulagyňy eg. Olar gözleriňden daşlaşmasyn; olary ýüregiňiň töründe sakla. Çünki olar özlerini tapanlar üçin ýaşaýşdyr, бүтін bedeni üçin şypadyr. Ýüregiňi ähli yhlas bilen gora; sebäbi ýaşaýşyň gözbaşlary ondandyr. Egri agzy özüňden daşlaşdyr, pis dilleri özüňden uzak et. Gözleriň göni öňe baksyn, gabaklaryň hem garşyňa gönüden-göni dikilsin. Aýaklaryňyň ýoluny oýlanyp ölçäp goý, şonda ähli ýollaryň berk bolar. Saga-da sowulma, çepe-de; aýagyňy ýamandan çek. Süleýmanyň pähimleri 4:18–27.

Habar arkaly aklanlar barha artýan ýagtylygy aňladýan ýolda ýöreyärler, emma şol ýagtylygyň özi zalymlaryň ýoluny şoňa görä has garaňky edýär. Ýagtylyk garaňkylykdan aýrylýar. Başlangyçda ýagtylygyň bolmagyny emr eden döredijilik güýji, başlangyçda ýagtylygyň eden täsiriniň edil şonça täsirini ahyrda hem ynsanat üstünde görkezýär. Yzdaky sesi eşitmekden ýüz öwren we şonuň üçin garaňkylaşan ýolda ýöremegi saýlanan topar Onuň Sözüne “bүdrär”, çünki olar binýat daşy, köne synagdan geçen daşa бүdrärler. Ol ses Alfa we Omega bolup durýar, aklanlar şol sözleri eşidip, ýüreklerini şol sözlere egende, olar şol sözleri ýürekleriniň ortasynda saklaýarlar; sebäbi Alfa we Omega olaryň ýüreklerini atalara, (geçmişe) öwürýär, atalaryň ýürekleri bolsa ahyry görkezýär.

Adylynyň ýoly dogrulykdyr; eý, iň dogruçyl Olan, Sen adylynyň ýoluny ölçeýärsiň. Hawa, eý Reb, hökümleriň ýolunda biz Saňa garaşdyk; janymyzyň islegi Seniň adyňa we Seni ýatlamaga gönükendir. Gijede janym bilen Seni arzuw etdim; hawa, içimdäki ruhum bilen Seni irden agtaryp taparyn; çünki hökümleriň ýerde bolanda, dünýäde ýaşaýanlar dogrulygy öwrenler. Işaya 26:7–9.

Hudaý adyllaryň ýolundan ýöreýänleri terezä salýar, ýagny olary hökümi edýär, we muny Öz hökümleriniň ýer ýüzünde bolan “ahyryky günlerde” edýär. Adyllar, on gyz baradaky timsalda beýan edilýän egleniş wagtyň berjaý bolmagynda Rebbe garaşanlardyr. Artýan bilimiň ýolundan ýöreýänleriň islegi — Hudaýyň adyna, ýagny Onuň häsiýetine, barha çuňrak we çuňrak düşünmekdir. Öz Reblerine garaşanlar ahyrky duýduryş habaryny yglan edýänlerdir, çünki olar Gijäniň ýarysyndaky çagyryşy yglan edýänlerdir; bu bolsa, elbetde, daşarky ikinji habardan ön gelýän Ylham kitaby on sekiziň birinji, içki habarydyr.

Bulardan soň men asmanyňdan inip gelýän başga bir perişdäni gördüm; onuň uly ygtyýary bardy, ýer ýüzü onuň şöhraty bilen ýagtyldy. Ol güýçli ses bilen gaty batly gygyrdy we şeýle diýdi: Beýik Wawilon ýykyldy, ýykyldy, ol şeytanlaryň mesgenine, her bir haram ruhuň pena ýerine, her bir haram we ýigrenji guşuň kapasa öwrüldi. Çünki ähli milletler onuň zynasyna degişli gazabyň şerabyndan içdiler; ýer ýüzüniň patşalary onuň bilen zyna etdiler; ýer ýüzüniň söwdagärleri bolsa onuň nepis nygmatlarynyň köplügi arkaly baýadylar. Men asmanyňdan başga bir sesi eşitdim, ol şeýle diýýärdi: Ey Meniň halkym, onuň günälerine şärik bolmazlygyňyz we onuň belalaryndan paý almazlygyňyz üçin ondan çykyň. Ylham 18:1–4.

Ylham kitaby on sekizinji bapdaky perişde 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda inende, Ýedinji Günkü Adventist ybadathanasy köne ýollara dolanmak baradaky öz soňky çagyryşyny ret etdi. Şondan soň ol Birleşen Ştatlarda hakyky protestantçylygyň şahasy bolmagyny bes etdi. Şol pursatda, güýçli şol sesiň habaryny kabul edip, ony iýmeyi saýlanlar üçin synag prosesi başlandy; bu ýagdaý, adventizmiň başlangyjynda, 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda, Ylham kitaby onunjy bapdaky perişde inende Ýahýanyň mysalynda öňden nygtalypdy. Birinji perişdäniň habary ret edilende hakyky protestantçylygyň mantiyasyny öz üstüne alan ruhy millet, soňra adventizmiň başlangyjynda ýüz dönderiji protestantçylygyň yzyndan gitdi.

Soňra Hakyky protestant şah şolara berildi, ýagny Ylhamyň onunjy babynda perişdäniň elindäki kiçi kitapdaky habary kabul edenlere berildi. 1840-njy ýyldan 1844-nji ýyla çenli Adventizmiň başlangyjyndaky synag prosesi, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan başlap Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanuny güýje girýänçä Adventizmiň ahyryndaky synag prosesini aňladýar. 1840-dan 1844-e çenli bolan ilkinji taryhyň içinde-de, hem-de 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlanan synag prosesinde-de, protestantçylygyň donuny göteren öňki imanlylar jemagatyndan hakyky protestantçylygyň donuny kabul edýän täze imanlylar jemagatyna geçýän bir dispensional geçiş bellenýär.

Aklananyň ýoluny göz önünde tutanymyzda has möhüm bolan zat — şol taryhyň içinde gijikme döwrüniň başlanandygyny alamatlandyrýan bir lapykeçligiň bolmagydyr. Wepalylar şol döwürde öz Rebbine garaşýarlar; ol döwür Ýarygije Gykylygynyň habarynyň möhüriniň açylmagy bilen tamamlanýar. Adventizmiň başlangyjyndaky şol synag prosesi 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda Ýarygije Gykylygynyň habary tamamlanyp gutaranda tamam boldy. Ahyrdaky synag prosesi, Ýohanna bilen şekillendirilýänler üçin, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanuny wagtynda tamamlanýar. Ahyrdaky Ýarygije Gykylygynyň habary, edil başlangyçdaky ýaly, tamamlanar; we Adventizmiň başlangyjynda Ýarygije Gykylygynyň habarynyň möhüri synag prosesiniň ýapylmagyndan ön açylypdy. Başlangyçdaky Ýarygije Gykylygynyň habary indi

ahyrda açylyar.

Akylly gyzlaryň aklananlary Hudaý bilen äht baglaşýan mahaly, erbet akylsyz gyzlar ölüm bilen äht baglaşýarlar.

Olara şeýle diýdi: “Ine, bu ýadawlara dynç berýän rahatlykdyr; ine, bu täzelenişdir.” Emma olar gulak asmadylar. Şonuň üçin Rebbiň sözi olar üçin: nesihat üstüne nesihat, nesihat üstüne nesihat; setir üstüne setir, setir üstüne setir; bu ýerde azajyk, ol ýerde azajyk boldy; goý, gidip, yza gaçyp ýykylyp döwülsinler, duzaga düşsünler we tutulyp alnyp gidilsinler. Şonuň üçin, eý, Iýerusalimdäki bu halka hökümdarlyk edýän masgaralaýjy adamlar, Rebbiň sözünü diňläň. Çünki siz: “Biz ölüm bilen äht baglaşdyk, ölümler dünýäsi bilen ylalaşdyk; joşup gelyän gamçy geçip gidende, ol bize ýetmez; çünki ýalany özümize pena etdik, galplygyň astynda gizlendik” diýdiňiz. Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: “Ine, Men Siýonda binýat üçin bir daş goýýaryn, synalan daşy, gymmatly burç daşy, ygtybarly binýady; iman eden howlугy gitmez.” Işaya 28:12–16.

Aklayanlar Ýarygije Nidasynyň mukaddes habaryny ybadathana ýetirýärler, şondan soň bolsa adamzady Wawilondan çykмага çagyryarka, ikinji sesiň habaryny yglan edýärler.

“Şeýlelikde, dünýäni duýdurmak baradaky in soňky işde, ýygnaqlara iki aýratyn çagyryş edilýär. Ikinji perişdäniň habary şeýle: ‘Beýik şäher bolan Babil ýykyldy, ýykyldy; çünki ol ähli halklara öz zynasynyň gazabynyň şerabyny içirdi.’ Üçünji perişdäniň habarynyň güýçli çagyryşynda bolsa, gökden bir ses eşidilýär: ‘Ey Meniň halkym, onuň günälerine şarik bolmazlygyňyz we onuň belalaryndan paý almazlygyňyz üçin, onuň içinden çykyň. Çünki onuň günäleri göge çenli ýetdi, we Hudaý onuň etmişlerini ýatlady.’” Review and Herald, 1892-nji ýylyň 6-njy dekabry.

Wawilondan çykyp, dogrularyň ýolunda ýöränlere goşulýanlar, gökdäki üçlügiň ady bilen aňladylýan çokundyryş suwunyň üsti bilen sürä kabul edilýärler. Aklandyrylanlar — häzirki wagtda Patmosda Ýuhanna ýetirilýän habary eşidýänler bolsun ýa-da ondan soň Wawilondan çagyrylyp çykarylýanlar bolsun — hemmesi Mukaddes Ruhý kabul etmek arkaly aklandyrylýarlar. Mukaddes Ruhuň Hudaýlygy bilen adamyň ynsanlygynyň şol utgaşmasy, Mesih Öz üstüne adam tebigatyny alanda göreldä hökmünde görkezilişi ýaly, amala aşyryldy. Ýüz kyrk dört müň, iki şaýadyň — Ýakubyň on iki oglunyň we on iki şägirdiň — üsti bilen aňladyldy. Erbetler on üçünji taýpa we on üçünji şägirt arkaly aňladylyar. Her iki mysaldaky-da “on üçler” Hudaýa ruhany bolmaga çagyryldy, şol çagyryşy ret edýänler Esaw arkaly aňladylyar, onuň inisi Ýakup bolsa çagyryşy kabul edýänleri aňladýar. Esaw bilen Ýakup ikisi hem dünýäniň ahyrynda Laodikiýanyň Ýedinji gün adventistlerini aňladýar. Bir topar pygamberiň ýazgylary arkaly ýetirilen mukaddes habary kabul edýär we Ysraýyla öwürülýär, emma Esaw öz adyny saklap galýar.

Elbetde, Alfa we Omegasynyň bu dokuz setirinde mundan has köp zat bar, çünki bu diňe Hudaýyň Sözündäki başlangyçlaryň we soňlaryň gysgaça jemlemesi bolupdy.

Dokuz tarih çizgisi, yaratılıştan İkinci Geliş’e kadar uzanan peygamberlik tarihlerinin temsilleridir. Başlangıç ve sonlardan oluşan bu dokuz peygamberlik çizgisinin tümü, Vahiy kitabının birinci bölümünün ilk üç ayetiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu üç ayet, deneme süresi kapanmadan hemen

nce mührü açılan İsa Mesih'in Vahyi'nin, Tanrı'nın yaratıcı kudretinin bir tezahürü olduėunu ortaya koyar. Musa'nın zamanından Vahiyçi Yuhanna'nın zamanına kadar tanıklıklarını sunmuş çeşitli tanıklardan böylesine karmaşık, birbirine örülmüş bir tanıklığı başka hangi kudret kurabilir?

Aýakgabyňy çykar, çünki bu ýer mukaddes toprakdyr.